

Figura variációk 3.

Szepesi Dóra Anna

Szegedi Tudomány Egyetem Juhász Gyula Pedagógus Képző Kar

Festő szakirány, harmadik évfolyam

Marosi Katalin Festőművész, Adjunktus

A munka rövid történetéről

Egy órai feladatként indult az egész munka, ugyan is alakrajzból, azt a feladatot kaptuk az órai anyag kiegészítése ként, hogy csináljunk kültéri krokikat, járókelőkről, ácsorgókról, a buszok után rohanó emberekről. Majd később ezeket a krokikat kellett átértelmeznünk, más színben feltüntetnünk, alapanyagként használnunk ahhoz, amit szeretünk volna kihozni belőlük.

Eleve nagyon tetszett a feladat, és már a kültéri krokizást is élveztem az utcákon, mert lehetőséget adott arra, hogy én válasszam ki a magam modelljeit, ami szerintem nagyon fontos, mivel az ember könnyebben ragad meg egy karaktert, vagy személyiséget, úgy ha felkelti az érdeklődését az adott személy. Ez a belsőséges viszony, alkotó és modell közt nehezen alakul ki egy óra keretein belül, mert ott adott a modell, és ahhoz igen nagy szerencse kell, hogy tizenöt vagy akár húsz ember is érdekesnek találja a karakterét, személyiségjegyeit. Továbbá a kültéri munka előnye, és talán éppen hátránya is, hogy az alkotó interakcióba kerül más emberekkel, járókelőkkel, akik megszólítják, érdeklődnek, munkája, gondolkodása iránt, így megadja a lehetőséget új kapcsolatok kiépítésére, érdekes beszélgetésekre. Továbbá alkalmat ad olyan életképek elkapására, ami az iskolai munka keretein belül nem érhető el, gondolok itt padon dülöngélő részekre, a város különböző pontjain alvó vagy éppen kolduló hajléktalanokra. Sokat tanultam magamról is ez idő alatt, egyre inkább kezdet felszínre törni a minták iránti érdeklődésem, ami azóta már áterjedt a mintaként funkcionáló dolgokra, különböző ritmusokra. Emlékszem arra az estére, amikor először tűnt fel, hogy már nem is az alak foglalkoztat igazán, hanem a ruháján vagy kiegészítőin megjelenő minta, és annak változása az adott anyag fodrozódása által.

A technikáról

Jelenleg festő szakirányon tanulok, de az én szívem még is jobban húz a kísérletezés és a különféle anyagok használata iránt, mint a színtiszta festészet iránt. Mindenféleképpen szeretnék kialakítani saját technikát, mert ezt nagyon fontosnak érzem. Szerintem jó dolog az, ha az ember azon is elgondolkodik, hogy milyen technikában tud a leginkább kiteljesedni, de az még jobb, ha ennek a technikának elkezdje feszegetni a határait.

A félreértések elkerülése végett, azt azért tisztáznám, hogy távol áll tőlem, hogy bárkit is elítéljek azért, mert mondjuk, fest, vagy grafikával foglalkozik, ahelyett hogy a kettő határán mozogna, vagy valamilyen vegyes technikában találna meg önmagát.

A hiányról

Komolyan elgondolkoztam a hiányosságaimon a képzőművészeti technikákat és készségeket illetően, elkezdtem definiálni határait, korlátait, és arra jöttem rá, hogy, ha már vannak, miért ne használhatnám őket. Vajon hogyan lehet egy képet elkészíteni úgy, hogy nincs rajta alak, de még is, nincs téma, de még is, hogyan lehet bizonyos képeken belül, bizonyos dolgok vagy érzések hiányát kifejezni? Hogyan használhatnám úgy hiányosságaimat, hogy azok hasznomra váljanak? Erre találtam megoldásként a negatív formák használatát. Hiszen mindenki azon problémázik, görcsöl, szenved, hogy hogyan fessen meg valamit, hogyan oldjon meg egy kezét, egy orrot, egy virágcsendéletet, én azon agyalok a nap kilencven százalékában, hogy hogyan hagyjam el helyesen azokat.

A hiány, mint fogalom természetesen egyáltalán nem új keletű dolog. Lao-ce erről így ír (Weöres Sándor fordításában), amit azóta próbálok munkám ars poeticájává tenni, mióta ismerem az idézetet. „Agyagból formálják az edényt, de benne üresség rejlik:

„Az edény ezért használható.

A házon ajtót- ablakot nyitnak

mert belül üresség rejlik:

a ház ezért használható.

Így hasznos a létező és hasznot adó a nem létező.”

A motivációs boksztól

A kollázsok némelyikében megtalálhatók fém elemek is. Ezekhez a tárgyakhoz nem rég készült el a motivációs boksztól, ami egy falra akasztható több fiókos kis doboz. A különböző kis tárgyak addig vannak a dobozban, amíg érdeklődöm irántuk, amíg nem találok meg a számukra a legmegfelelőbb közeget, szituációt. Ezek az elemek legtöbbször talált újrahasznosított dolgok. A munka sajátossága, hogy több darabból áll, így többféleképpen variálható, összerakható, új mű hozható létre belőlük. Fontosnak érzem, hogy a többféleképp variálhatóság megvalósuljon, mert így a mű egyfajta „játékként” is funkcionál.

Az összművészetiség elvéről

Az összművészetiség elve csak két művészettörténeti korszakban valósult meg, a gótikában, és a szecesszióban. Röviden, tömören a fogalom annyit tesz, hogy például az építészetben az épület minden egyes eleme a korszaknak megfelelő stílusban épült, még a nem láthatók is, gondolok itt a tetőzetet díszítő elemekre például Lechner Ödön postatakarék pénztáránál, vagy a Charti székesegyház épületdíszítő elemeire. Nem mismásoltak el semmit, az épület minden egyes porcikája megfelelt az adott korstílusnak, még azok is, amiknek nem kellett volna. Ez a gondolkodás, vagy maximalizmus nagyon lenyűgöz. Szép gondolat az, hogy mindent egységben hoznak létre, valamiért, akár Istennek akár csak saját maguk megnyugtatására. Ami még nagyon megfog a középkorban az a Arts and Crafts fogalma. Ami annyit jelent, hogy egy ember csinál végig minden munkafolyamatot egy tárgy elkészítésénél, így az adott tárgy sokkal értékesebb, és minőségibb, mivel az adott mester minden egyes részletére egyszerre tud odafigyelni valamint nagyobb szakértelemmel is rendelkezik az adott szakmáról. A manufaktúrák kora már nem eredményezte, ezt a szakértelmet. Én is valami ilyesmire vágyom a munkámmal kapcsolatban. Kezdek megtanulni keretet készíteni a farost lemezek alá, amikre dolgozok, mert fontosnak érzem, hogy megtudjam csinálni, azért is mert így nem függök a másik embertől (például egy képerreztetőtől) másrészt ez is hozzátartozik az alkotói folyamathoz, ha úgy tetszik egyfajta rákészülés nálam egy kép elkészítésére. Persze a képerreztetési technikámon még sokat kell csiszolni, de sokat segít az ügy előrehaladásában Deák Zoltán.

A mintás papírokról

Továbbá a vegyes technikában, amit használok, sűrűn van szükségem különféle mintás papírokra, amikre a mintát én készítem. A mintákat egyesével rajzolom fel, vagy általában készíték hozzá nyomdát, vagy keresek egy tárgyat, aminek a lenyomata mintaként funkcionál, de mindhárom esetben minden egyes mintát saját kezűleg nyomok a papírra egyesével, így mindegyiknek lelke és története van. Ez nagyon időigényes technika, van, hogy napokig készülnek ezek az egyedi mintás papírok, de nekem ez az idő is segít a kép alkotására rákészülni.

A kartonpapír technikai használatáról

Külön nehézséget jelent a kartonpapír beszerzése, aminél nem mindegy a vastagság, a szín és a méret sem. Ezek a tényezők, már egy, két hetes előkészületet jelentenek a képek elkészítésére. A kartonpapírból készült elemekkel, nehéz szépen dolgozni, könnyen sérülnek munka, szállítás, tárolás vagy akár kiállítás közben. A szélüket impregnálni kell a minél tovább tartó tartósság végett. Ez annyit tesz, hogy akár egy kis feloldott faragasztóval, vagy egy kis plectolal le kell kezelni a kartonszéleket, hogy azok ne kezdjenek idővel szakadni vagy rojtolódni

A posztmodernről, és annak játékoságáról.

Az első olyan munkám, amiben megjelenek a negatív formák, a hiány, mint koncepció. Talán inkább a játékoság a ki és befordítottság felé hajlik az egész dolog. Egy picit a lebegtetésről is szól, mivel megjelenik benne, „ha akarom, ott van, ha akarom nincs ott” gondolata. Tovább növeli játékos tartalmait, hogy a munka összerakható, szétszedhető, számtalanféleképpen variálható, mivel tízen hat darab húsz szór húszas kis négyzetből áll. A játékos felfogásnak két oka is van, az egyik, hogy manapság egyre inkább nehezebb rábírní az embereket a gondolkodásra, másrészt szerintem könnyebb játékosan felvezetni egy komolyabb problémát, mint belecsapni annak a közepébe.